

अगणिज्ज्ञामिय—अभिध्यामितम्, वहिना ध्यामितं, द्यामी-
कृतम्। भग० २१३।

अगणि-झूसिय—सेवितः, क्षपितः। भग० ६८३।

अगणिज्झूसिय—अग्निना शोषितं, पूर्वस्वभावक्षपणात्,
अग्निना सेवितं वा। भग० २१३।

अगणिपरिणामिय—अभिपरिणामितम्, सज्जाताभिपरिणा-
मम्। भग० २१३।

अगणी—अग्निः। ओष० १५६। चतुर्दशशतके पञ्चमोद्देशकः।
भग० ६३०।

अगतं—नकुलाजादि। नि० चू० प्र० ७६ अ।

अगतो—अगदः, औषधिः। आव० ८३५।

अगत्थिओ—वृक्षविशेषः। अनुत्त० ५।

अगत्थिगुम्मा—अगस्त्यगुल्माः। जं० प्र० ९८।

अगत्थी—अगस्तिः, प्रहविशेषः। जं० प्र० ५३५। ठाणा० ७९।

अगदो—अणेगद्वेहि। नि० चू० द्वि० १८ आ।

अगमा—वृक्षाः। वृ० द्वि० १८३ आ। नि० चू० प्र० १५२
आ, १८३ अ।

अगमेत्त—ज्ञात्वा, आज्ञापयेदात्मानमनासेवनयेति। आचा०
२१९।

अगम्मगामी—अगम्यगामी, भगिन्याभिमगन्ता। प्रश्न० ३६।

अगर—अगुरुः—दारुविशेषः। प्रश्न० १६२।

अगरला—सुविभक्ताक्षरता। औप० ७८।

अगरिहिअं—अगर्हणीयम्, सामायिकनवमपर्यायः। आव०
४७४।

अगलदत्तो—अगडदत्तः। उत्त० २१५।

अगहणे—अग्रहणे—अकरणे। ओष० १४९।

अगा—वृक्षाः। नि० चू० तृ० १४० अ।

अगामितं—अगामिकं, अकामिक—अनभिलाषणीय। ठाणा०
३१४।

अगामियं—अगामिकां, अकामिकां वा—अनभिलाषविषय-
भूताम्। भग० ६७२।

अगारं—अगैः कृतं गृहम्। नि० चू० तृ० १४० अ। गेहम्।
प्रश्न० ८। गृहम्। आव० ३२९। अगारः, गृहस्थः। आव०
३२९।

अगार—अगारम्, गृहम्। दश० ६२।

अगारद्विय—अगारस्थितभाषा—गृहस्थभाषा। व्य० प्र०
५४ आ।

अगारधम्मं—अगारधर्मम्, गृहाचारं गार्हस्थ्यम्। उत्त० ५७८।

अगारबंधणं—गृहपाशं पुत्रकलत्रधनधान्यादिरूपम्। आचा०
४२९।

अगारस्थेभ्यः—(गारत्येहिं), अनुमतिवर्जसर्वोत्तमदेशविरति-
प्राप्तेभ्यः। उत्त० २५०।

अगार—अगाराः, गृहिणः। ठाणा० ५३।

अगाराओ—गृहवासात्। जं० प्र० १४५।

अगारिसामादयङ्गाइ—अगारिणो—गृहिणः सामायिकं-सम्य-
त्तवधुतदेशविरतिरूपं तस्याङ्गानि—निःशङ्कताकालाध्ययनाणु-
व्रतादिरूपाणि अगारिसामायिकाङ्गानि। उत्त० २५१।

अगारी—अगारी, क्षत्रियादिकः। सूत्र० १४३। गृही, असं-
यतः। ठाणा० १८१। जं० प्र० १४५।

अगारो—अगारः, गृहस्थस्तस्येदमगारिकं, देशचारित्रसामा-
यिकं देशविरतिसामायिकम्। विशे० १०६३।

अगालिणो—अगारिणः। वृ० द्वि० २८२ अ।

अगाहा—अगाधा, अपरिमितजला। आव० ८१९। प्रायोगं-
भीरम्। दश० २२०।

अगिणिहयड्वं—अग्रहीतव्यम्, अनुपादेयं, हेयम्। दश०
८०।

अगिला—अगलानिः। नि० चू० प्र० १७ आ। अगलानः—
उचितकर्तव्यसहिष्णुः। आचा० २८१।

अगिलाप—अगलान्या, अखिन्नतया बहुमानेनेत्यर्थः। ठाणा०
२९९। विशे० ८७५।

अगिलायउ—अगलान्यैव, शरीरश्रममविचिन्त्यैव। उत्त०
५३६।

अगीयत्थं—अपरीणामग, अतिपरिणामगाय। नि० चू० प्र०
४५ आ।

अगीयत्थत्त—अगीतार्थत्वम्। आव० ५२।

अगीयत्थो—जेण आवस्सगादीयाणं अत्थो ण सुतो। नि० चू०
तृ० २५ अ।

अगुण—अगुणः, अविद्यमानगुणः। दश० २६३।

अगुणगुणे—वक्रता। आचा० ८६।

अगुणरिणं—अगुणा एव अणंतगुणाणं अणंति वा रिणंति
वा एगद्धा तं च। दश० चू० ८९।

अगुणा—अगुणाः, मिथ्यात्वादयो दोषाः । उक्त० ४३१ ।
अगुत्ती—अगुप्तिः, इच्छाया अगोपनम् । परिग्रहस्य त्रयो-
 विशतितमं नाम । प्रश्न० ९२ ।

अगुरु—अगुरुः, सुगन्धिद्रव्यः । आव० १०१ । काष्ठविशेषः ।
 जीवा० १३६ ।

अगुरुलहु—अगुरुलघुकम्, अत्यन्तसूक्ष्मं भाषामनः-
 कर्मद्रव्यादि । ठाणा० ४७५ ।

अगुरुलघु—यदुदयात् प्राणिनां शरीराणि न गुरुणि नापि
 लघूनि तत् । प्रज्ञा० ४७३ । सूक्ष्मपुद्गलद्रव्याणि । जं० प्र०
 १३० ।

अगुरुलहुकासपरिणामे—स्पर्शविशेषः । सम० ४१ ।

अगोहि—अगृद्धिः—भोजनादिषु परिभोगकाले अनासक्तिः । भग०
 ९७ ।

अगो—अगः, विपाककालेऽपि जीवविपाकितया शरीरपुद्गला-
 दिषु बहिःप्रवृत्तिरहितः, अनन्तानुबन्ध्यादिः । उक्त० ११९ ।

अगाधे—(गाधे), पदप्रचारालङ्घनीये । विशेष० ५७६ ।

अग्रा—अग्रम्, अपरिभुक्तम् । जीवा० २५४ । अभ्यम्, प्रधान-
 नम् । प्रश्न० १३६ । अन्तः । भग० ३५ । मूर्धा । प्रज्ञा०
 १०८ । परिणामः । सूर्य० २८० । आलम्बनम्, आव० ।
 २६५ । परिमाणम् । भग० ३५ । संयमतपसी मोक्षो वा ।
 आचा० १६० । भवोपग्राहिकर्मचतुष्टयम् । आचा० १६० ।
 प्रमाणम् । ठाणा० ४६२ । कोटिः । उक्त० २८३ । अग्रं, वरं
 प्रधानं अहवा जं पठमम् । नि० चू० प्र० १४२ अ ।

अग्रा—निर्वाणस्थानम् । आव० १४८ । द्रव्यावगाहनाद्यप्रेषु ।
 आचा० ३१८ ।

अग्राकूरमंडी—अग्रकूरमण्डी, ओदनस्योपरिभागः । आव०
 ५७५ ।

अग्राकोडीणं—अग्रकोटयः, प्रकृष्टा विभागाः । जं० प्र० ९५ ।

अग्राजायाणि—अग्रजातानि, वनस्पतिविशेषः । आचा०
 ३४९ ।

अग्राजिह्वा—अग्रजिह्वा, जिह्वाग्रं । ठाणा० ३९५ ।

अग्रातावसगोत्ते—अग्रतापसमोत्रम् । सूर्य० १५० ।

अग्रापलंबं—आम्रातकफलं । वृ० प्र० १४३ आ । तलादि-
 प्रलंबा । नि० चू० द्वि० १२४ आ ।

अग्रापिंडो—जइ दिणे २ दाहिसि, अग्रापिंडो अग्राकूरो ।
 नि० चू० द्वि० ९० आ । अग्रपिण्डम्—निष्पन्नस्य शाल्यो-
 दनादेराहारस्य देवतायर्थं स्तोकस्तोकोद्धारं । आचा० ३३६ ।
 काकपिण्ड्यां । आचा० ३४० । शाल्योदनादेः प्रथममुद्धृत्य
 भिक्षार्थं व्यवस्थाप्यते । आचा० ३२६ । अप्रवृत्ते परिवेषणे
 आदावेव यो गृह्यते । ठाणा० ५१५ ।

अग्राबीज—अग्रबीजाः, अग्रे बीजं येषामुत्पद्यते ते तलताली-
 सहकारादयः शाल्यादयो वा, अप्राण्येवोत्पत्तौ कारणतां
 प्रतिपद्यन्ते येषां कोरणादीनां ते वा । सूत्र० ३५० ।

अग्राबीज—अग्रबीजाः, कोरणादयः । दश० १३९ । आचा०
 ५८ । बीजादयः । ठाणा १८६ । जपाकुसुमादि । आचा०
 ३४९ ।

अग्राभावे—अग्रभावम्, धनिष्ठा गोत्रम् । जं० प्र० ५०० ।

अग्रमहिषी—अग्रमहिषी, पट्टराज्ञी । जीवा० १६२ । ठाणा०
 ११७ ।

अग्ररसो—अभ्यः रसश्च, प्रधानो मधुरादिकश्च, अभ्यो
 रसः शृङ्गारादिकः । उक्त० ४०५ ।

अग्रल—अर्गलम्, गोपुरकपाटादिसम्बन्धि । दश० १८४ ।

अग्रल—अर्गलः, षडशीतितमग्रहनाम । जं० प्र० ५३५ ।

अग्रलपासाया—अर्गलाप्रासादाः, यत्रार्गला नियम्यन्ते ।
 जं० प्र० ४८ । जीवा० २०४ ।

अग्रला—गोवाडादीहारेषु भवति । दश० चू० ८५ । अर्गला,
 प्रतीता । जीवा० २०४ । जीवा० ३५९ । अधिकं । उक्त०
 ७, ६६० ।

अग्रलापासाय—अर्गलाप्रासादः, प्रासादे यत्रार्गला प्रविशति
 सः । जीवा० ३५९ ।

अग्रावपूरओ—परिधानविशेषः । वृ० तृ० १०२ अ ।

अग्राविडवं—अग्रविटपम्, शाखामध्यभागाभ्यं, विस्ताराग्रं
 वा । प्रश्न० ९२ ।

अग्रशिरः—(अग्रशिरा), उष्णीषलक्षणम् । जं० प्र० ११३ ।

अग्रासिंगं—अग्रशृङ्गम् । आव० १७४ ।

अग्राहणं—अनादरः । ओष० ९४ । वृ० प्र० २४५ अ ।

अग्राहृत्था—अग्रहस्ता, बाहोरग्रभूताः शयाः । अनुक्त० ६ ।
 अग्रहस्तौ, भुजौ । प्रज्ञा० ९१ ।

अग्राहृथो—अग्रहस्तः, बाह्रप्रभागवर्ती हस्तः । जीवा० २७५ ।

अग्राहं—अभ्याणि, सद्यस्कानि । जं० प्र० २१८ ।

अग्गासणे कूरं-अग्रासनम्, प्रतिगृहं सदक्षिणं भोजनम् ।
आव० ६७९ ।

अग्गाहारो-अग्रासनम् । आव० ३०० ।

अग्गितेण-अग्न्यन्तेन, अग्निमार्गेण । आव० ७१ ।

अग्गि-तीर्थकरविशेषशिबिका । सम० १५१ ।

अग्गिउत्तं-ऐरवतावसर्पिणीतीर्थकरः । सम० १५३ ।

अग्गिओ-अग्निः, उत्सन्नवंशजो दारकः । आव० ३९१ ।

अग्गिकुमारा-अग्निकुमाराः, सोमस्याज्ञोपपातवचननिर्देश-
वर्तिनो देवाः । भग० १९५ । भवनपतिभेदविशेषः । प्रज्ञा०
६९ ।

अग्गिकुमारीओ-अग्निकुमार्यः, सोमस्याज्ञोपपातवचननिर्देश-
शवर्तिन्यो देव्यः । भग० १९५ ।

अग्गिघरं-अग्निगृहम् । आव० २९५ ।

अग्गिच्चा-कौशिकगोत्रभेदः । ठाणा० ३९० । सुप्रतिष्ठाभ-
विमानवासी अष्टमो लोकान्तिकदेवः । भग० २७१ ।
ठाणा० ४३२ ।

अग्गिच्चाये-कृष्णराज्यवकाशान्तरे लोकान्तिकविमानम् ।
ठाणा० ४३२ । सम० १४ ।

अग्गिच्चो-अग्निः, मरुत् । आव० १३५ ।

अग्गिज्जोओ-अग्निद्योतः, पुष्पमित्रजीवः । आव० १७१ ।

अग्गितरोगी-अग्निकरोगी । आव० २७४ ।

अग्गिभीरु-अग्निभीरुः, प्रद्योतस्य रथः, द्वितीयं रत्नम् ।
आव० ६७३ ।

अग्गिभूर्ह-अग्निभूतिः, अग्निद्योतजीवः । आव० १७२ ।
द्वितीयगणधरः । आव० २४० । श्रीवीरस्य द्वितीयगणधरः ।
भग० १५३ । सम० ८४ ।

अग्गिमाणव-अग्निमानवः, उत्तरनिकाये पञ्चम इन्द्रः ।
भग० १५७ ।

अग्गिमाणवे-अग्निमाणवः, उत्तरदिग्वर्तिनामग्निकुमाराणाम-
धिपतिः । प्रज्ञा० ९४ । ठाणा० ८४ । जीवा० १७० ।

अग्गिमेह-अग्निमेघाः, अग्निवद्वाहकारिजला मेघाः । भग०
३०६ ।

अग्गिमो-प्रथमः । ओष० ३३ ।

अग्गिय-व्याधिविशेषः । नि० चू० द्वि० ६० अ ।

अग्गियप्-अग्निः, तितिक्षोदाहरणे प्रथमो दासचेतः । आव०
७०२ । अग्निः, भस्मकाभिधानो वायुविकारः । विपा०
४२ ।

अग्गियओ-अग्निः, दासचेतः । आव० ३४३ ।

अग्गियतो-अग्निः, इन्द्रदत्तराजस्य दासचेतः । उत्त० १४८ ।

अग्गिल्लप्-ग्रहविशेषः । ठाणा० ७९ ।

अग्गिवेससगोते-कृत्तिकानक्षत्रनाम । सूर्य० १५० ।

अग्गिवेसाणं-अग्निवेशस्यापत्यं वृद्धं अग्निवेद्यो 'गर्गदिर्य'-
जिति यच् प्रत्ययः तस्याप्यपत्यमग्निवेद्यायनः । नदी० ४८ ।

अग्गिवेसायणे-गोशालनिशाचरः । भग० ६५९ ।

अग्गिवेसे-अग्निवेद्यः, शास्त्रीयचतुर्दशदिवसनाम । सूर्य०
१४७ । द्वाविंशतिमुहूर्तनाम । सूर्य० १४९ । जं० प्र० ४९१ ।
अग्निवेद्यम-शास्त्रीयचतुर्दशदिवसनाम । जं० प्र० ४९० । अग्नि-
वेद्यं-कृत्तिकागोत्रम् । जं० प्र० ५०० ।

अग्गिसिहा-अग्निशिखम्, वनविशेषः । दश० १०३ ।

अग्गिसिहे-अग्निसिंहः, दत्तवासुदेवपिता । आव० १६३ ।

अग्गिसिहो-त्रिष्णुविशेषपिता । सम० १५२ ।

अग्गिसीहे-अग्निसिंहः, दक्षिणदिग्वर्तिनामग्निकुमाराणा-
मधिपतिः । जीवा० १७० । ठाणा० ८४ । प्रज्ञा० ९४ ।
पञ्चमो दक्षिणनिकायेन्द्रः । भग० १५७ ।

अग्गिसेणं-ऐरवतावसर्पिणीतीर्थकरः । सम० १५३ ।

अग्गिहोत्त-अग्निहोत्रः, अग्निकारिका । उत्त० ५२५ ।

अग्गिहोत्तसाला-अग्निहोत्रशाला । आव० २२५ ।

अग्गी-अग्निः, ग्रहविशेषः । जं० प्र० ५३५ । वह्निः ।
आवा० ३३ । आव० २७३ ।

अग्गीसेणं-ऐरवतावसर्पिणीतीर्थकरः । सम० १५३ ।

अग्गुज्जाणं-अग्नेयानम्, अग्न्युद्यानम् । आव० १९० ।

अग्गे-दक्षिणापर्यन्ते । ओष० २१४ ।

अग्गेई-आग्नेयी, पूर्वदक्षिणमध्यवर्तिदिक् । आव० २१५ ।

अग्गेज्ज-आग्नेयः, मण्डलकोणः । सूर्य० २२ ।

अग्गेणियं-द्वितीयपूर्वम् । सम० २६ ।

अग्गेणीयं-अग्रायणीयम्, द्वितीयपूर्वनाम । ठाणा० १९९ ।

अग्गेया-वत्सगोत्रान्तर्गतं गोत्रम् । ठाणा० ३९० ।

अग्गेयी-अग्निकोणः । भग० ४९३ । ठाणा० १३३ ।

अग्गोवरयंकरेति । नि० चू० द्वि० ३५ अ ।

अगोदयं—अप्रोदकम्, देशोनयोजनार्थजलादुपरि पर्वमानं जलम् । जीवा० ३०९ । षोडशसहस्रोच्छ्रिताया वलाया यदुपरि गव्यतद्वयमानं वृद्धिहानिस्वभावं तदप्रोदकम् । सम० ७५ ।

अर्घं—अर्घम् । आव० ३०० । महार्घम् । आव० ८२७ ।

आव० २९५ । अर्घ्यम्—मूल्यम् । आव० ८२६ ।

अर्घन्ति—अर्घन्ति, महार्घन्ति । आव० ८२९ ।

अर्घविण्—अर्घितम्, कृतमूल्यम् । दश० ६१ ।

अर्घाङ्ग—गुच्छाविशेषः । प्रज्ञा० ३२ ।

अर्घाया—आप्राताः, आहूताः । विशेष० ९६० ।

अर्घ्यं—बहुमोलं । नि० चू० प्र० १३९ अ ।

अर्घे—अर्हति । उत्त० १४२ ।

अर्घेऊणं—अर्घिवा । आव० २६१ ।

अर्घो—अर्घः, मत्स्यकच्छपविशेषः । जीवा० ३२१ ।

अग्निमानव—भवनपतीन्द्रविशेषः । ठाणा० २०५ ।

अग्निशर्मा—यो मिथ्यादृष्टपदिष्टुतपसाऽपि अनन्तं कालं संसारे पर्याटत् । सूत्र० ५७ ।

अग्निशिख—भवनपतीन्द्रविशेषः । ठाणा० २०५ ।

अग्निष्टोमः—यागविशेषः । दश० २७६ ।

अग्रभुतस्कन्धः—द्वितीयभुतस्कन्धः । आचा० ३१८ ।

अग्राह्यः—अप्रमेयः । जीवा० १८७ ।

अघा—गर्ता हृदो । वृ० प्र० १०९ अ ।

अघोर—मन्त्रविशेषः । उत्त० २६७ ।

अङ्कुसल—अङ्कुशयुक्तः । (मर०)

अङ्गमङ्गो—अङ्गोपाङ्गानि । (मर०)

अचंड—अचण्डः, सौम्यः । उत्त० ४७ ।

अचंडो—अचण्डः, कारणविकलकोपविकलः । प्रश्न० ७४ ।

अचक्रिय—अचक्रिताः, अत्रासिताः । उत्त० ३५३ ।

अचक्खुदंसणं—अचक्षुर्दर्शनम्, चक्षुर्वर्जशेषेन्द्रियमनोभिर्दर्शनम् । जीवा० १८ ।

अचक्खुसे—अचाक्षुषम्, चक्षुरिन्द्रियाग्राह्यम् । दश० २०२ ।

अचक्खुस्सं—अनिष्टम् । वृ० तृ० ४१ अ ।

अचक्षुषा—चक्षुर्वर्जेन्द्रियचतुष्टयेन मनसा । ठाणा० ४४८ ।

अचरम—अचरमः, यस्य चरमो भवो न भविष्यति सोऽचरमः । भग० २५९ ।

अचरमसमयनियंठो—अचरमसमयनिर्ग्रन्थः, अचरमा—आदिमध्यास्तेषु यो वर्तमानः सः । उत्त० २५७ ।

अचरिमं—अचरमम् । प्रज्ञा० २३४ । अप्रान्तं, मध्यवर्ति । प्रज्ञा० २२८ ।

अचरिमंतपएस—अचरमान्तप्रदेशः । भग० ३६६ ।

अचरिमो—अचरमः, अभव्यः सिद्धश्च । प्रज्ञा० १४३ । जीवा० ४४४ ।

अचल—(अयलो) कलाशिक्षायामुदाहरणगतः पुरुषः । दश० १०९ ।

अचलेन्द्रः—मेरुः । आव० ४७ ।

अचले—अचलः, अन्तकृद्शानां द्वितीयवर्गस्य पंचमाध्ययनम् । अन्त० ३ ।

अचवचवं—चवचवेतिशब्दरहितम् । प्रश्न० ११२ । अचवचवम् । अनुकरणशब्दोऽयम् । भग० २९४ । वल्कमिव चर्वयन् न चवचवावेह । ओष० १८७ ।

अचवलं—अचपलम्, मानसचापल्यरहितम् । भग० १४० ।

अचवलो—अचपलः, कायिकादिचापल्यरहितः । प्रश्न० ७४ । नाऽऽरब्धकार्यं प्रत्यस्थिरः, अथवा अचपलो—गतिस्थानभाषाभावभेदतः चतुर्धा । उत्त० ३४६ ।

अचिअत्तं—अप्रीतिकरम् । दश० २२१ ।

अचिअत्तकुलं—अप्रीतिकुलम्, यत्र प्रविशद्भिः साधुभिरप्रीतिरुत्पद्यते तत्कुलम् । दश० १६६ ।

अचिअस्ति—यः साधुभिरागच्छद्भिर्दुःखेनास्ते । ओष० ९३ ।

अचिणित्तु—आचित्य, आत्मप्रदेशैः सहोपचित्य । प्रश्न० ९८ ।

अचित्तं—आयुःक्षयेणाचित्तं न परसंयतार्थम् । वृ० द्वि० १०६ अ । अचित्तम्, दग्धदेशादि । दश० १७८ ।

अचित्तद्रव्यपरिधूनः—(अचित्तद्रव्यपरिज्जुण्णं), जीर्णपादिः । आचा० ३५ ।

अचित्त—अचित्तमहास्कन्धः । आव० ३५ ।

अचित्तस्कन्धः—द्विप्रदेशिकादिस्कन्धः । विशेष० ४२४ ।

अचियत्तं—अचियत्तः, स्वचेतसि करोति वाचा न किमपि ब्रूते एष देशीभाषया । वृ० प्र० २४६ अ ।

अचियत्तं—अदानशीलं । ओष० १५६ । अप्रीतिः । ओष० १६९ । अप्रीतिकम् । आव० १९१ । आव० ११८ ।

अचियत्ता—न रोचते । ओष० १९४ ।